คำแนะนำการใช้ชุดกิจกรรมสำหรับครู

ชุดกิจกรรมประกอบการเรียนรายวิชาห้องสมุดและการเรียนรู้สารสนเทศ ๑ (ท๓๐๒๐๑) โดยการสอนแบบ ๕ ขั้นตอน (๕ STEPs) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

๑. ครูศึกษาแบบฝึกทักษะให้เข้าใจก่อนการใช้งาน

๒. ครูชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจวิธีการใช้ชุดกิจกรรม

๓. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนจำนวน ๑๐ ข้อ ซึ่งแบบทดสอบแบบเลือกตอบมี ๔ ตัวเลือก ก่อนเริ่มใช้ชุดกิจกรรมในแต่ละเล่ม

๔. ครูคอยแนะนำและให้คำปรึกษาขณะนักเรียนศึกษาใบความรู้และฝึกปฏิบัติตามแบบฝึกเสริมทักษะ

๕. ครูทบทวนความรู้แก่นักเรียนทุกครั้งก่อนหมดเวลาตามที่กำหนด

๖. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนจำนวน ๑๐ ข้อ ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบมี ๔ ตัวเลือก (ชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียนแต่สลับข้อ) ทำการศึกษาจบในแต่ละเล่ม

๗. ครูประเมินนักเรียนตามพฤติกรรมการเรียนรู้ตามสภาพจริงพร้อมบันทึกผลทุกครั้ง

๘. ครูแจ้งผลการเรียนกับนักเรียนทุกครั้งเมื่อทำแบบฝึกทักษะเรียบร้อยแล้ว

คำแนะนำการใช้ชุดกิจกรรมสำหรับนักเรียน

ในการศึกษาชุดกิจกรรมประกอบการเรียนรายวิชาห้องสมุดและการเรียนรู้สารสนเทศ ๑ (ท๓๐๒๐๑) โดยการสอนแบบ ๕ ขั้นตอน (๕ STEPs) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ เล่มที่ ๑ เรื่อง ห้องสมุดและแหล่งสารสนเทศ นักเรียนควรปฏิบัติ ดังนี้

๑. นักเรียนฟังคำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรมประกอบการเรียนรายวิชาห้องสมุดและการเรียนรู้สารสนเทศ ๑ (ท๓๐๒๐๑) โดยการสอนแบบ ๕ ขั้นตอน (๕ STEPs) จากครูให้เข้าใจวิธีการใช้งานก่อนลงมือศึกษาแบบฝึกทักษะ

๒. นักเรียนศึกษาคำแนะนำการใช้งานชุดกิจกรรมประกอบการเรียนรายวิชาห้องสมุดและการเรียนรู้สารสนเทศ ๑ (ท๓๐๒๐๑) โดยการสอนแบบ ๕ ขั้นตอน (๕ STEPs) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ เล่มที่ ๑ เรื่อง ห้องสมุดและแหล่งสารสนเทศให้เข้าใจก่อนการใช้งาน

๓. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนให้ครบทั้ง ๑๐ ข้อ ก่อนเริ่มใช้ชุดกิจกรรม

๔. นักเรียนศึกษาเนื้อหาสาระจากใบความรู้ในชุดกิจกรรมด้วยความตั้งใจ เมื่อไม่เข้าใจให้สอบถามครูผู้สอน

๕. นักเรียนทบทวนความรู้ที่ได้รับอีกครั้ง เมื่อครูอธิบายเพิ่มเติมหรือทบทวนให้

๖. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนจำนวน ๑๐ ข้อ หลังจากศึกษาชุดกิจกรรมจบแล้ว

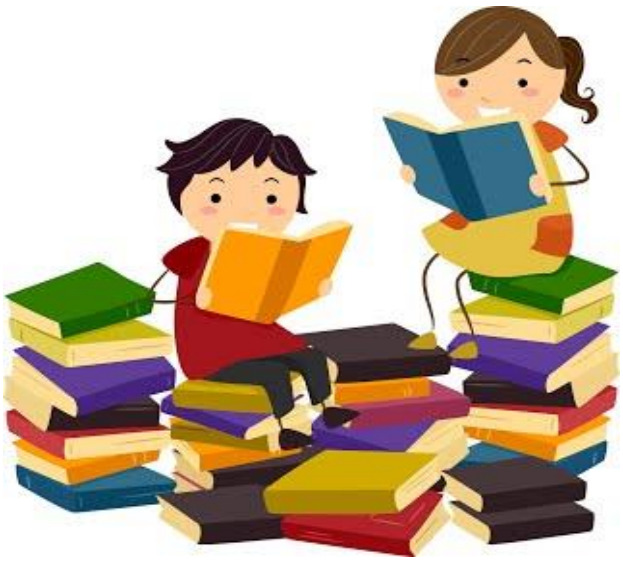

แผนผังขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรม

อ่านคำชี้แจง

ทำแบบทดสอบก่อนเรียน

ศึกษาใบความรู้

ทำแบบฝึกหัด

ทำแบบทดสอบหลังเรียน

ไม่ผ่านเกณฑ์

ผ่านเกณฑ์

ศึกษาชุดกิจกรรมเล่มต่อไป

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ผลการเรียนรู้

๑. ใช้บริการห้องสมุดและแหล่งสารสนเทศได้

๒. อธิบายลักษณะและวิธีการใช้ห้องสมุดและแหล่งสารสนเทศได้

๓. ปฏิบัติตามระเบียบการใช้ห้องสมุดได้

สาระสำคัญ

ห้องสมุด คือแหล่งรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศทุกประเภท ทั้งที่เป็นวัสดุตีพิมพ์ วัสดุไม่ตีพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีการคัดเลือกและจัดหาเข้ามาอย่างทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้ใช้ มีบรรณารักษ์เป็นผู้ดำเนินงานและจัดบริการต่างๆอย่างเป็นระบบ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ K (Knowledge)

๑. บอกความหมาย บทบาท ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของห้องสมุดได้
๒. จำแนกองค์ประกอบและประเภทของห้องสมุดได้
๓. ยกตัวอย่างประเภทของกิจกรรมห้องสมุดได้
๔. บอกประโยชน์ของห้องสมุด และมารยาทข้อปฏิบัติในการใช้ห้องสมุดได้
๕. บอกความหมายและความสำคัญของสารสนเทศได้
๖. จำแนกแหล่งสารสนเทศได้

ด้านทักษะกระบวนการ P (Practice)

๑. ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้
๒. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ได้

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ A (Attitude)

๑. ใฝ่เรียนรู้
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน

แบบทดสอบก่อนเรียน

<u>คำชี้แจง</u> ๑. แบบทดสอบฉบับนี้มี ๑๐ ข้อ ข้อละ ๑ คะแนน คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน
๒. แบบทดสอบนี้เป็นแบบเลือกตอบ
๓. ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✕ ในช่อง ก ข ค หรือ ง ที่เห็นว่าเป็นคำตอบถูกที่สุดเพียงข้อเดียว ในกระดาษคำตอบ

.....

๑. ข้อใดกล่าวถูกต้อง
ก. ห้องสมุดคือแหล่งสะสมของเก่าที่ล้าสมัย
ข. ห้องสมุดคือแหล่งรวบรวมความรู้ข่าวสารต่าง ๆ
ค. ห้องสมุดคือสถานที่รวบรวมข้อมูลเฉพาะวัสดุตีพิมพ์เท่านั้น
ง. ห้องสมุดคือสถานที่รวบรวมข้อมูลเฉพาะวัสดุไม่ตีพิมพ์เท่านั้น

๒. ข้อใด **ไม่ใช่** บทบาทของห้องสมุด
ก. จัดการศึกษา
ข. ศูนย์รวมด้านวัฒนธรรมของชาติ
ค. ส่งเสริมการเมืองการปกครอง
ง. เชิญชวนให้นับถือศาสนาใดศาสนาหนึ่ง

๓. ห้องสมุดมีความสำคัญต่อนักเรียนอย่างไร
ก. ห้องสมุดเป็นสถานที่ที่ทุกคนสามารถเลือกศึกษาค้นคว้าหาความรู้ต่าง ๆ ได้อย่างอิสระ
ข. ห้องสมุดเป็นสถานที่ที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจในการหาความรู้โดยไม่จบสิ้น
ค. ห้องสมุดเป็นสถานที่ที่รวบรวมทรัพยากรสารสนเทศไว้บางประเภท
ง. ห้องสมุดเป็นสถานที่ที่พัฒนาให้เป็นผู้ที่มีความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

๔. โดยทั่วไปห้องสมุดทุกประเภทจะมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน **ยกเว้น** ข้อใด
ก. เพื่อการศึกษา
ข. เพื่อการค้นคว้าวิจัย
ค. เพื่อสร้างรายได้ให้กับหน่วยงานหรือองค์กร
ง. เพื่อให้ความรู้ข่าวสารที่ทันสมัย

๕. องค์ประกอบของห้องสมุดข้อใดจัดอยู่ในกลุ่มวัสดุสารนิเทศ

ก. โทรทัศน์

ข. แผ่นซีดี

ค. จุลสาร

ง. ชั้นวางหนังสือ

๖. “ห้องสมุดกลาง” เป็นห้องสมุดประเภทเดียวกับข้อใด

ก. ศูนย์วิทยบริการ

ข. หอสมุดแห่งชาติ

ค. ห้องสมุดโรงเรียน

ง. ห้องสมุดโรงพยาบาล

๗. ข้อใดเป็นกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทั้งหมด

ก. การจัดแสดงหนังสือ การนำชมห้องสมุด

ข. การเล่านิทาน การโต้วาที

ค. การจัดสัปดาห์ห้องสมุด การตอบปัญหาจากหนังสือ

ง. การจัดมุมรักการอ่าน การฉายสื่อมัลติมีเดีย

๘. ใครปฏิบัติตนอย่าง<u>ไม่เหมาะสม</u>ในการเข้ารับบริการห้องสมุดประชาชน

ก. แก้วแต่งกายไม่สุภาพเรียบร้อย

ข. แผนถอดรองเท้าและวางไว้บนชั้นวางรองเท้า

ค. ชายไม่นำเครื่องดื่มหรือขนมเข้ามาให้ห้องสมุด

ง. เอขีดไม่เขียนข้อความต่าง ๆ ลงในหนังสือที่อ่าน

๙. การปฏิบัติตนอย่างไร จึงจะเหมาะสมต่อการเป็นผู้รู้สารสนเทศ

ก. มีความสามารถในการใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรม

ข. มีทักษะในการแสวงหาและใช้สารสนเทศอย่างมีระบบ

ค. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ และสามารถแก้ไขปัญหาด้วยตนเองได้

ง. มีความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล เพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อย่างมีจริยธรรม และมีระบบ พร้อมทั้งสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเองได้

๑๐. แหล่งสารสนเทศข้อใด <u>แตกต่าง</u> จากพวก

ก. ปราชญ์ชาวบ้าน

ข. ผู้เชี่ยวชาญ

ค. ศูนย์สารสนเทศ

ง. นักวิชาการ

ใบความรู้ที่ ๑
ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับห้องสมุด

ห้องสมุด (Library) นับเป็นศูนย์รวมสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ ตั้งแต่มนุษย์รู้จักบันทึกสารสนเทศด้วยตัวอักษร โดยบันทึกสารสนเทศลงบนกระดูกสัตว์ แผ่นดินเหนียว โลหะ ไม้ไผ่ กระดาษ ผ้าไหม หนังสัตว์ แผ่นฟิล์ม พลาสติก จานแม่เหล็ก จนในปัจจุบันได้นำเอาเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบันทึก ทำให้สามารถบริการแก่ผู้ใช้ห้องสมุด ในรูปแบบต่าง ๆ อย่างหลากหลายและรวดเร็ว เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้ประโยชน์ในการใช้สารสนเทศอย่างมากที่สุด

๑. ห้องสมุดคืออะไร

คำว่า “ห้องสมุด” ภาษาอังกฤษเขียนว่า Library มาจากภาษาลาตินว่า liber แปลว่า ที่เก็บหนังสือ

ห้องสมุด คือ สถานที่รวบรวมความรู้ ข่าวสารไว้ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งวัสดุตีพิมพ์ วัสดุไม่ตีพิมพ์ (หรือสื่อโสตทัศน์) เพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้ห้องสมุด

๒. บทบาทของห้องสมุด

ห้องสมุดเป็นสถาบันที่มีความสำคัญต่อสังคมในด้านต่างๆ ดังนี้

๒.๑ การจัดการศึกษา เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และผู้เรียนแต่ละคนมีความต้องการหรือความถนัดต่างกัน ดังนั้น การเรียนในชั้นเรียน โดยครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แต่เพียงฝ่ายเดียว ย่อมไม่เพียงพอที่จะรอบรู้ในวิทยาการด้านต่าง ๆ ซึ่งกำลังเจริญก้าวหน้าไปในปัจจุบันได้ ผู้เรียนจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองอย่างกว้างขวางจากแหล่งเรียนรู้ ตัวบุคคล ศูนย์สารสนเทศ รวมทั้งห้องสมุด ห้องสมุดจึงมีบทบาทสำคัญที่จะสนองตอบแนวทางการจัดการศึกษาด้านเหล่านี้ โดยห้องสมุดจะเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญที่ผู้เรียนใช้ศึกษาค้นคว้าใน เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ตรงตามความมุ่งหมายของแต่ละสถาบันการศึกษานั้น ๆ

๒.๒ ด้านวัฒนธรรม ห้องสมุดเป็นศูนย์รวมและรักษาวัฒนธรรมของชาติให้คงอยู่และสืบทอดไปยังอนุชนรุ่นหลัง ห้องสมุดจึงมีบทบาทสำคัญควบคู่กับอารยธรรมของมนุษย์ชาติ และเป็นเครื่องวัดความเจริญก้าวหน้าของประเทศนั้น ๆ ได้

๒.๓ ด้านเศรษฐกิจ ห้องสมุดมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ทั้งในฐานะก่อให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ ช่วยให้เกิดการผลิต การจำหน่าย การหมุนเวียนหนังสือและวัสดุอุปกรณ์ห้องสมุดให้กว้างขวาง ช่วยสร้างงานและคนให้มีความรู้ ความสามารถ พัฒนาอาชีพการงานให้พลเมือง โดยได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ งานบริการสื่อการศึกษาในห้องสมุดช่วยประหยัดงบประมาณส่วนบุคคล เปิดโอกาสให้ทุกคนมีโอกาสแสวงหาความรู้ พัฒนาตนเอง

๒.๔ ด้านการเมืองการปกครอง ห้องสมุดส่งเสริมการเมือง การปกครองให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในระบอบการปกครองของประเทศ รู้จักปกครองตนเองเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบต่อสังคมเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม เกิดความสามัคคี

๓. ความสำคัญของห้องสมุด

ห้องสมุด เป็นแหล่งรวบรวมสารสนเทศไว้ให้บริการแก่ผู้ใช้ โดยนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาปรับปรุงพัฒนาการให้บริการ ทำให้ห้องสมุดสมัยใหม่สามารถให้บริการสารสนเทศได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ห้องสมุดจึงเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองของสังคมการเรียนรู้ สำหรับความสำคัญของห้องสมุดพอสรุปได้ ดังนี้

๓.๑ ห้องสมุดเป็นแหล่งรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศต่าง ๆ หลากหลายสาขาที่ผู้ใช้สามารถค้นหาความรู้ทุกแขนงวิชาที่ตนต้องการ

๓.๒ ห้องสมุดเป็นที่ที่ทุกคนจะเลือกศึกษาค้นคว้าหาความรู้ต่าง ๆ ได้โดยอิสระตามความสนใจของแต่ละบุคคล

๓.๓ ห้องสมุดเป็นแหล่งสารสนเทศที่ช่วยสร้างนิสัยรักการอ่าน ทำให้ผู้ใช้เกิดความพอใจในการหาความรู้โดยไม่จบสิ้น

๓.๔ ห้องสมุดช่วยให้ผู้ใช้ห้องสมุดมีความรู้ที่ทันสมัยอยู่เสมอ โดยเฉพาะในปัจจุบันระบบเทคโนโลยีสารสนเทศพัฒนาขึ้นควบคู่กับการพัฒนาของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ทำให้การสื่อสารสารสนเทศแพร่กระจายอย่างรวดเร็ว การค้นคว้าข้อมูล สารสนเทศได้สะดวกรวดเร็วทันต่อความต้องการของผู้ใช้

๓.๕ ห้องสมุดเป็นสถานที่ที่ช่วยให้ผู้ใช้รู้จักการเคารพสิทธิของผู้อื่น รู้จักเคารพกฎระเบียบของสังคม และรู้จักใช้สมบัติสาธารณะ

๓.๖ ห้องสมุดเป็นสถานที่ที่ให้ความเพลิดเพลินและความสนุกสนาน เพราะในห้องสมุดมีบริการต่าง ๆ เช่น สื่อสารสนเทศด้านบันเทิง การให้บริการอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

ภาพที่ ๑ ห้องสมุด
ที่มา : https://sites.google.com
วันที่สืบค้น : ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

๔. วัตถุประสงค์ของห้องสมุด

ห้องสมุดแต่ละแห่งมีการจัดตั้งขึ้น โดยมีนโยบายแตกต่างกันไป ตามประเภทของห้องสมุด โดยทั่วไปห้องสมุดทุกประเภทจะมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน คือ

๔.๑ เพื่อการศึกษา ห้องสมุดทุกประเภทจัดตั้งขึ้นมาเพื่อให้ความรู้ ทางวิชาการแก่สมาชิก ห้องสมุดจะต้องจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ เช่น หนังสือวิชาการ หนังสือสารคดี หนังสืออ้างอิง มาให้บริการ เพื่อให้ผู้ใช้นำความรู้นั้นไปประกอบวิชาชีพหรือศึกษาเรื่องนั้นให้ละเอียดลึกซึ้งยิ่งขึ้น

๔.๒ เพื่อให้ความรู้ข่าวสารที่ทันสมัย ห้องสมุดต้องจัดหาทรัพยากรสารสนเทศใหม่ ๆ ให้ทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ เช่น วารสาร หนังสือพิมพ์ บริการอินเทอร์เน็ต เพื่อให้ผู้ใช้ได้ติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วโลก ทำให้ผู้ใช้มีความรู้ใหม่ ๆ ที่ทันสมัยอยู่เสมอ

๔.๓ เพื่อการค้นคว้าวิจัย การศึกษาค้นคว้าทางวิชาการเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาความรู้ของตนเองอย่างลึกซึ้ง ห้องสมุดจึงต้องจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าการวิจัย เช่น รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ มาให้บริการแก่ผู้ใช้ เพื่อสนับสนุนความเป็นเลิศทางวิชาการขององค์กรนั้น ๆ

๔.๔ เพื่อความจรรโลงใจ ห้องสมุดต้องจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่เกี่ยวกับงานศิลปะ ศาสนา ปรัชญา วรรณคดี สารคดีการท่องเที่ยวให้ผู้ใช้ห้องสมุดได้ศึกษาเพื่อสร้างสรรค์ความจรรโลงใจแก่ผู้ใช้ทำให้เกิดความซาบซึ้ง เห็นคุณค่าของความดี ชื่นชมความสำเร็จของผู้อื่นยกระดับจิตใจและพัฒนาตนเองให้เป็นคนดีมีคุณธรรมของสังคมต่อไป

๔.๕ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ทรัพยากรสารสนเทศบางประเภท เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น นิตยสาร สื่อโสตทัศน์ อินเทอร์เน็ต สามารถให้ประโยชน์ในด้านการพักผ่อนหย่อนใจที่ดีของผู้ใช้ห้องสมุด

ภาพที่ ๒ หนังสือพิมพ์เป็นทรัพยากรสารสนเทศที่ช่วยให้รับรู้ข่าวสารที่ทันสมัย
ที่มา : https://sites.google.com
วันที่สืบค้น : ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

๕. องค์ประกอบของห้องสมุด

ในการที่จะดำเนินงานห้องสมุดให้ประสบความสำเร็จนั้น ห้องสมุดต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

๕.๑ ผู้บริหาร เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดให้ผู้มีอำนาจพิจารณาให้การสนับสนุนทั้งในด้านการเงิน กำลังคน และกำลังใจการให้การสนับสนุนจะทำให้การดำเนินงานห้องสมุดบรรลุตามวัตถุประสงค์

๕.๒ อาคารสถานที่ ห้องสมุดต้องมีสถานที่พอเพียงในการเก็บหนังสือและโสตทัศน์วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานของเจ้าหน้าที่ และให้บริการแก่ผู้ใช้ สถานที่ห้องสมุดนั้นอาจเป็นอาคารส่วนใดส่วนหนึ่งของอาคาร

๕.๓ ครุภัณฑ์ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับห้องสมุดในการที่จะใช้เป็นที่เก็บหนังสือ สิ่งพิมพ์วัสดุต่าง ๆ และยังเป็นเครื่องอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้

๕.๔ วัสดุสารนิเทศ ห้องสมุดจำเป็นจะต้องมีหนังสือ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และโสตทัศน์วัสดุเพื่อสนองความต้องการแก่ผู้ใช้วัสดุสารนิเทศของห้องสมุดโดยทั่ว ๆ ไป จัดแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ วัสดุตีพิมพ์และวัสดุไม่ตีพิมพ์ หรือโสตทัศนวัสดุ

๕.๕ บุคลากร ห้องสมุดจะต้องมีบรรณารักษ์ซึ่งมีความรู้ในวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นบรรณารักษ์และบุคลากรอื่น ๆ ร่วมดำเนินงานห้องสมุด

๕.๖ เงินอุดหนุน เป็นปัจจัยสำคัญในการจัดหาวัสดุสารนิเทศ ครุภัณฑ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ เพื่อดำเนินงานห้องสมุดบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

๖. ประเภทของห้องสมุด

ห้องสมุดเป็นสถานที่รวบรวมสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ ไว้บริการผู้ใช้ห้องสมุด ห้องสมุดจะให้บริการสารสนสนเทศแต่ละประเภทแตกต่างกันไปตามประเภทของห้องสมุด โดยทั่วไปแล้วห้องสมุดสามารถแบ่งออกเป็น ๕ ประเภท ดังนี้

๖.๑ ห้องสมุดโรงเรียน เป็นห้องสมุดของสถาบันการศึกษาระดับต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา เช่น ห้องสมุดโรงเรียนระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ทรัพยากรสารสนเทศส่วนใหญ่เป็นไปตามหลักสูตรของระดับการศึกษานั้น ๆ

ภาพที่ ๓ ห้องสมุดโรงเรียนเป็นห้องสมุดของสถาบันการศึกษาระดับต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา
ที่มา : http://npm1.esdc.go.th
วันที่สืบค้น : ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙

๖.๒ ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย เป็นห้องสมุดที่ให้บริการในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาหรือสูงกว่าระดับมัธยมศึกษา ซึ่งอาจมีชื่อเรียกเป็น อย่างอื่น เช่น หอสมุดกลาง สำนักวิทยบริการ ห้องสมุดคณะ ศูนย์วิทยบริการ เป็นต้น

ภาพที่ ๔ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นห้องสมุดที่ให้บริการในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา
ที่มา : https://www.glurr.com
วันที่สืบค้น : ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙

๖.๓ ห้องสมุดประชาชน เป็นห้องสมุดที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการแก่ประชาชน ไม่จำกัดเพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ให้บริการสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนแต่ละแห่ง เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ภาพที่ ๕ หอสมุดประชาชน แหล่งศึกษาหาความรู้สำหรับประชาชนทุกระดับ
ที่มา : http://lrls.nfe.go.th
วันที่สืบค้น : ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙

๖.๔ หอสมุดแห่งชาติ เป็นแหล่งรวบรวมหนังสือมากที่สุดในประเทศ รวบรวมหนังสือพิมพ์ที่จัดพิมพ์ในเมืองไทยครบที่สุด รวบรวมตำราความรู้โบราณของไทย เอกสารหลักฐานเก่าแก่ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และน่าจะเป็นแหล่งที่รวบรวม “หนังสือหายาก” ของไทยไว้มากที่สุด หอสมุดแห่งชาติจึงถือเป็นแหล่งค้นคว้าเอกสารตำราและค้นหาความรู้ของประชาชน

ภาพที่ ๖ หอสมุดแห่งชาติเป็นห้องสมุดที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการแก่ประชาชนทุกระดับ
ที่มา : https://library.stou.ac.th
วันที่สืบค้น : ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙

๖.๕ ห้องสมุดเฉพาะ เป็นห้องสมุดที่จัดตั้งขึ้นโดยหน่วยงานที่ห้องสมุดสังกัดอยู่ เพื่อให้บริการผู้ใช้ที่เป็นสมาชิกหน่วยงานนั้น ๆ เพื่อส่งเสริมความรู้ สติปัญญาของบุคลากรในหน่วยงานนั้น เช่น ห้องสมุดธนาคาร ห้องสมุดโรงพยาบาล ห้องสมุดคณะในมหาวิทยาลัย เป็นต้น

ภาพที่ ๗ ห้องสมุดโรงพยาบาลเป็นห้องสมุดเฉพาะจัดตั้งโดยหน่วยงานที่สังกัดอยู่
ที่มา : https://med.mahidol.ac.th
วันที่สืบค้น : ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙

๗. การบริการของห้องสมุด

การบริการ เป็นกิจกรรมหลักของห้องสมุดทุกประเภท เพื่อให้ผู้ใช้ห้องสมุดสามารถเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างสะดวก รวดเร็ว บริการของห้องสมุดจะมีมากน้อยขึ้นอยู่กับประเภท วัตถุประสงค์และศักยภาพของห้องสมุด

๘. ประเภทบริการของห้องสมุด

ประเภทบริการของห้องสมุด มีดังนี้

๘.๑ บริการให้ยืม – คืน ห้องสมุดบางแห่งเรียกว่า “บริการจ่าย – รับ” บริการให้ยืมทั้งนี้หมายถึง การให้ใช้ ให้ยืมทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดบางประเภทที่ห้องสมุดกำหนดไว้ให้ยืมได้ ห้องสมุดส่วนใหญ่จะมีบริการนี้ เพื่ออำนวยความสะดวกผู้ใช้ห้องสมุด ที่จะนำทรัพยากรห้องสมุดไปใช้นอกห้องสมุดตามเวลาที่กำหนดให้ยืม

๘.๒ บริการหนังสือสำรอง บางห้องสมุดเรียกว่า “บริการหนังสือสงวนหรือหนังสือพิเศษชั่วคราว” เป็นการให้บริการพิเศษชั่วคราวเมื่อมีความจำเป็นบางประการ

๘.๓ บริการเอกสารสารสนเทศ เดิมเรียกว่า “บริการตอบคำถามช่วยการค้นคว้า” เป็นการช่วยเหลือผู้ใช้ห้องสมุดในการหาคำตอบแก่ผู้ใช้ห้องสมุดในเรื่องต่าง ๆ ส่วนใหญ่คำตอบจะได้จากหนังสืออ้างอิงและข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

๘.๔ บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด เพื่อให้การใช้ห้องสมุดมีประสิทธิภาพ ผู้ใช้รู้จักการใช้ห้องสมุดอย่างถูกต้อง สามารถค้นหาสารสนเทศได้ด้วยตนเอง ห้องสมุดอาจกระทำได้ทั้งการสอนอย่างเป็นทางการ เช่น การบรรจุวิชาการใช้ห้องสมุดลงในหลักสูตรการปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด

และการสอนอย่างไม่เป็นทางการ เช่น ทำเอกสารประชาสัมพันธ์ห้องสมุด การจัดนิทรรศการ การจัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุด และการนำชมห้องสมุด

๘.๕ บริการด้านจัดทำบรรณานุกรม ห้องสมุดให้บริการรวบรวมรายชื่อสารสนเทศของห้องสมุดในรูปแบบบรรณานุกรม เพื่อให้บริการผู้ใช้ห้องสมุดอาจเป็นบรรณานุกรมรายวิชา บรรณานุกรมสาขาวิชา หรือบรรณานุกรมทรัพยากรสารสนเทศทั้งหมดของห้องสมุด

๘.๖ บริการเผยแพร่สาระสังเขป เป็นการย่อเรื่องจากหนังสือ บทความวารสาร วิดีทัศน์ เพื่อให้ผู้ใช้ได้ใช้ประกอบในการตัดสินใจเลือกให้ตรงตามความต้องการของตน

๘.๗ บริการจัดทำดัชนี จัดทำขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือช่วยค้นหาบทความจากวารสาร หนังสือพิมพ์หรือคำศัพท์ในหนังสือ

๘.๘ บริการถ่ายเอกสาร เป็นบริการที่จำเป็นของห้องสมุด เพราะเป็นการประหยัดเวลาในการคัดลอก ช่วยลดความสูญเสียของห้องสมุดอันเนื่องมาจากการฉีก กรีด ตัดสื่อสิ่งพิมพ์ และการถ่ายเอกสารสามารถเก็บรายละเอียดได้ครบถ้วนตามต้นฉบับเดิม

๙. ประเภทกิจกรรมของห้องสมุด

๙.๑ กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เป็นกิจกรรมที่สร้างแรงจูงใจให้สมาชิกสนใจในการอ่านและเกิดนิสัยรักการอ่าน เช่น การเล่านิทาน การตอบปัญหาจากหนังสือ การออกร้านหนังสือ การโต้วาที การจัดแสดงหนังสือใหม่ ฯลฯ

๙.๒ กิจกรรมส่งเสริมความรู้เรื่องห้องสมุด เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้รู้จักใช้ห้องสมุดในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ได้แก่ การแนะนำการใช้ห้องสมุด การนำชมห้องสมุด

๙.๓ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน เป็นกิจกรรมที่ห้องสมุดจัดขึ้น เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ การจัดนิทรรศการ การประกวดคำขวัญ การประกวดเรียงความ

๙.๔ กิจกรรมส่งเสริมความรู้ทั่วไป เป็นกิจกรรมที่ห้องสมุดจัดทำขึ้นเพื่อเสริมความรู้ให้แก่ผู้ใช้บริการ ได้แก่ การจัดสัปดาห์ห้องสมุด การสาธิตภูมิปัญญาไทย และการฉายสื่อมัลติมีเดีย

๙.๕ กิจกรรมส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เป็นกิจกรรมส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์จากการอ่าน ได้แก่ การจัดมุมรักการอ่าน การจัดมุมหนังสือในห้องเรียน การจัดห้องสมุดเคลื่อนที่

๑๐. ประโยชน์ของห้องสมุด

ห้องสมุดเป็นแหล่งรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลายและมีประโยชน์ ดังนี้

๑๐.๑ ก่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด

๑๐.๒ กระตุ้นให้รักการอ่านและการศึกษาค้นคว้า

๑๐.๓ ก่อให้เกิดการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

๑๐.๔ เป็นสื่อกลางในกระบวนการเรียนการสอน

๑๐.๕ ตอบสนองความต้องการในการแสวงหาความรู้เฉพาะบุคคล

๑๑. มารยาทและข้อปฏิบัติในการใช้ห้องสมุด

การใช้สาธารณสมบัติร่วมกันในห้องสมุด ผู้ใช้ควรมีสำนึกที่จะช่วยกันรักษาทั้งทรัพย์สินและสร้างบรรยากาศที่ดี ให้เกียรติซึ่งกันและกัน และให้เกียรติสถานที่ ผู้มีมารยาทและคุณธรรมพึงปฏิบัติตน ดังนี้

- ๑.๑ ผู้ใช้ห้องสมุดต้องแต่งกายสุภาพ
- ๑.๒ นักเรียนต้องนำรองเท้าวางไว้บนชั้นวางรองเท้าให้เรียบร้อย สำหรับกระเป๋าให้เก็บไว้ในตู้เก็บกระเป๋าและสิ่งของ
- ๑.๓ ห้ามนำอาหารและเครื่องดื่มเข้าไปในห้องสมุด
- ๑.๔ เมื่ออ่านหนังสือเสร็จเรียบร้อยแล้ง ควรเก็บไว้ที่เดิม
- ๑.๕ ไม่ขีดเขียนหรือทำลายทรัพยากรของห้องสมุดทุกชนิด
- ๑.๖ เมื่อลุกออกจากที่นั่ง ควรเก็บเก้าอี้ให้เรียบร้อยทุกครั้ง
- ๑.๗ ให้ตรวจหนังสือก่อนออกจากห้องสมุดทุกครั้ง
- ๑.๘ ผู้ใช้บริการต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของครูบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด

ภาพที่ ๘ ครูบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุดเป็นผู้ให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ผู้ใช้ในการเข้ารับบริการจากห้องสมุด
ที่มา : https://www.youtube.com
วันที่สืบค้น : ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ความรู้เพิ่มเติม

ประวัติห้องสมุดในประเทศไทย

สมัยสุโขทัย (พ.ศ. ๑๘๐๐ – ๑๙๒๐) พ่อขุนรามคำแหงมหาราชได้ทรงประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นในปี พ.ศ. ๑๘๒๖ ได้จารึกเรื่องราวต่าง ๆ ลงบนแผ่นหินหรือเสาหินคล้ายกับหลักศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชที่จารึกเมื่อประมาณ ๗๐๐ ปีมาแล้ว ซึ่งหลักศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชถือเป็นหนังสือเล่มแรกของไทย เมื่อพ่อขุนรามคำแหงมหาราชส่งสมณฑูตไปสืบศาสนาที่ลังกาก็รับพุทธศาสนาลัทธิลังกาวงศ์เข้าสู่กรุงสุโขทัยพร้อมทั้งคัมภีร์พระไตรปิฎก โดยสันนิษฐานว่าจารึกลงในใบลาน ดังนั้นพระในเมืองไทยจึงมีการคัดลอกพระไตรปิฎกที่เรียกว่า **“การสร้างหนังสือ”** ทำให้มีหนังสือทางพุทธศาสนาเกิดขึ้นจำนวนมากที่เรียกว่า **“หนังสือผูกใบลาน”** จึงสร้างเรือนเอกเทศสำหรับเก็บหนังสือทางพุทธศาสนา เรียกว่า **“หอไตร”** และในปลายสมัยกรุงสุโขทัยได้มีวรรณกรรมทางศาสนาที่สำคัญคือ **“ไตรภูมิพระร่วง”** ซึ่งเป็นพระนิพนธ์ในสมเด็จพระมหาธรรมราชาที่ ๑ พญาลิไทย

สมัยกรุงศรีอยุธยา (พ.ศ. ๑๘๙๓ – ๒๓๑๐) ได้มีการสร้างหอหลวงไว้ในพระบรมมหาราชวังเป็นที่สำหรับเก็บหนังสือของทางราชการ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๓๑๐ ทั้งหอไตรและหอหลวงได้ถูกพม่าทำลายได้รับความเสียหาย

สมัยกรุงธนบุรี (พ.ศ. ๒๓๑๐ – ๒๓๒๕) พระเจ้าตากสินได้โปรดให้ขอยืมพระไตรปิฎกจากเมืองนครศรีธรรมราชมาคัดลอกและโปรดเกล้าฯ ให้สร้างหอพระไตรปิฎกหลวงหรือเรียกว่า **“หอหลวง”**

สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ (พ.ศ. ๒๓๒๕ - ปัจจุบัน)

๑. หอพระมณเฑียรธรรม พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ได้โปรดเกล้าฯ ให้สร้างหอพระมณเฑียรธรรมขึ้นเมื่อ พ.ศ ๒๓๒๖ ในพระบรมมหาราชวังบริเวณวัดพระศรีรัตนศาสดาราม เพื่อเก็บพระไตรปิฎกหลวง แต่ถูกไฟไหม้ จึงโปรดให้สร้างขึ้นใหม่และใช้นามเดิม

๒. จารึกวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์) พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวได้โปรดเกล้าฯ ให้ปฏิสังขรณ์วัดพระเชตุพนฯ ซึ่งสร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยาและให้รวบรวมเลือกสรรตำราต่าง ๆ มาตรวจตราแก้ไข แล้วจารึกลงบนแผ่นศิลาประดับไว้ในบริเวณต่าง ๆ ของวัด มีรูปเขียนและรูปปั้นประกอบตำรานั้น ๆ แต่ที่รู้จักกันแพร่หลายคือ **“รูปปั้นฤาษีดัดตน”** ในท่าต่าง ๆ ที่ถือเป็นต้นตำรับการนวดและตำรายาไทย ซึ่งเป็นต้นตำรับการแพทย์แผนไทยมาจนกระทั่งทุกวันนี้ นอกจากนั้นยังมีความรู้อีกมากมายที่จารึกไว้ **จนทำให้จารึกวัดพระเชตุพนฯ เป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของไทย และได้รับการยกย่องให้เป็นห้องสมุดประชาชนแห่งแรกของไทย**

๓. หอพระสมุดวชิรญาณ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดให้สร้างขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๒๔ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

๔. หอพุทธศาสนสังคหะ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสร้างขึ้นที่วัดเบญจมบพิตร เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๓ เพื่อเก็บหนังสือต่าง ๆ เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา

๕. หอสมุดสำหรับพระนคร พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๘ โดยโปรดเกล้าฯ ให้รวมหอพระมณเฑียรธรรม หอพระสมุดวชิรญาณ และหอพุทธศาสนาสังคหะเข้าเป็นหอเดียวกัน และพระราชทานนามว่า หอพระสมุดวชิรญาณสำหรับพระนคร

๖. หอสมุดแห่งชาติ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๘ โดยให้แยกห้องสมุดออกเป็น ๒ หอ คือ แยกหนังสือตัวเขียน ได้แก่ สมุดไทย หนังสือจารึกลงในใบลาน สมุดข่อย ศิลาจารึก และตู้ลายรดน้ำไปเก็บไว้ที่พระที่นั่งศิวโมกขพิมานซึ่งอยู่ในบริเวณพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติใช้สำหรับเก็บหนังสือตัวเขียน และเรียกว่า **“หอพระวชิรญาณ”** ส่วนหอสมุดที่ตั้งขึ้นที่ตึกถาวรวัตถุใช้เก็บหนังสือตัวพิมพ์ เรียกว่า **“หอพระสมุดวชิราวุธ”**

๗. หอจดหมายเหตุ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๙ มีงาน ดังนี้

- งานจัดหาเอกสารและบันทึกเหตุการณ์
- งานจัดเก็บเอกสาร
- งานบริการเอกสาร
- งานซ่อมแซมและบูรณะเอกสาร
- งานไมโครฟิล์ม และถ่ายสำเนาเอกสาร

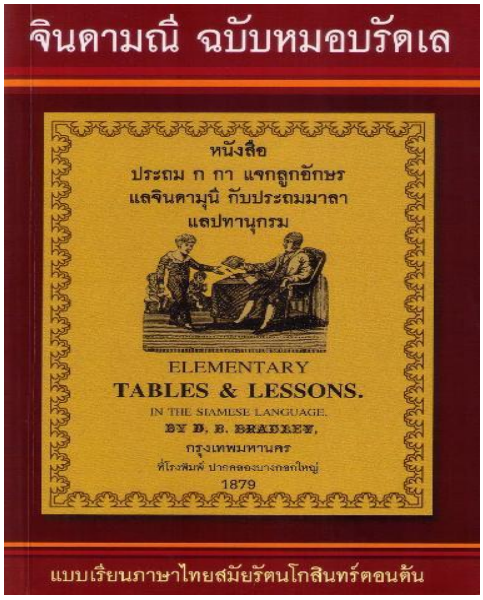

ภาพที่ ๙ หนังสือจินดามณี แบบเรียนเล่มแรกของไทย
ที่มา : http://www.trueplookpanya.com
วันที่สืบค้น : ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ใบความรู้ที่ ๒
สารสนเทศคืออะไร

๑. ความหมายของสารสนเทศ

สารสนเทศ หมายถึง ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ข้อเท็จจริง และความคิดต่างที่ได้มีการสื่อสาร บันทึกจัดพิมพ์และเผยแพร่ในรูปแบบต่าง ๆ ตั้งแต่ในอดีตมีการจารึกไว้ในหลักศิลาจารึก การเขียนบนผนังถ้ำ มาถึงยุคปัจจุบันเผยแพร่ในรูปสิ่งพิมพ์ ฟิล์ม วิดีทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซีดี ต่าง ๆ เป็นต้น

ทรัพยากรสารสนเทศ หมายถึง วัสดุรูปแบบต่าง ๆ ที่มีการบันทึกสารสนเทศไว้โดยใช้ภาษา สัญลักษณ์ภาพและเสียง ซึ่งอาจอยู่ในรูปกระดาษฟิล์ม เทปแม่เหล็ก

แหล่งสารสนเทศเทศ หมายถึง แหล่งที่จัดหาและรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่าง ๆ เพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้

เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่สามารถเก็บและประมวลผลข้อมูลมาใช้ร่วมกับเทคโนโลยีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ สามารถรับ-ส่งข้อมูลได้ถูกต้องและในเวลาอันรวดเร็ว เช่น ทักษะทางเทคโนโลยี ทักษะทางปัญญา ซึ่งได้แก่ การวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา

๒. ความสำคัญของสารสนเทศ

สารสนเทศ เป็นปัจจัยสำคัญของโลกปัจจุบันในการกำหนดแนวทางการพัฒนาการเมืองเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนามนุษย์และสังคมในทุกระดับ ทำให้บุคคลสามารถเสริมสร้างความรู้ที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวัน ทั้งด้านการงานและชีวิตส่วนตัว ตลอดจนแนวทางแก้ไขการวางแผนและการตัดสินได้อย่างเด่นชัด ผู้ใดที่ใฝ่รู้และได้รับสารสนเทศที่มีคุณค่าทันสมัยอย่างต่อเนื่อง ผู้นั้นย่อมได้รับชัยชนะเหนือผู้อื่นและจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และการทำงานของมนุษย์ ช่วยลดช่องว่างความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงสารสนเทศและความรู้ ทำให้เกิดสังคมยุคสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และโทรคมนาคมในการทำงานการใช้ชีวิตประจำวัน และการเรียนรู้ดังจะเห็นได้ดังจากบริบทของคำต่าง ๆ ที่ใช้ เช่น สำนักงานอัตโนมัติ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ การศึกษาทางไกลผ่านเครือข่าย การติดต่อสื่อสารทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และการแพร่กระจ่ายข้อมูลข่าวสารบนอินเทอร์เน็ตและเว็บ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมสารสนเทศ ซึ่งเป็นสังคมที่มุ่งเน้นคุณค่าของข้อมูลข่าวสาร มีการจัดเก็บและใช้ประโยชน์ มีการวิจัยและพัฒนาเพื่อค้นคว้าหาข้อมูลข่าวสารใหม่ ๆ ตลอดเวลา และเกิดข้อมูลข่าวสารใหม่ที่มีความสำคัญต่อการวิจัยและพัฒนาต่อไป ในทางกลับกันเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้เกิดช่องว่างทางเศรษฐกิจและสังคมเพิ่มมากขึ้น เกิดความเหลื่อมล้ำกันของโอกาสและความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร จากการที่เทคโนโลยีสารสนเทศแพร่กระจายไปยังประชาชนของโลกได้

ไม่ทั่วถึงและเท่าเทียมกัน จึงเกิดช่องว่างระหว่างผู้มีข่าวสารและผู้ไร้ข่าวสาร ซึ่งเป็นสาระที่จำเป็นต้องเร่งแก้ไข ยิ่งกว่านั้นในสังคมปัจจุบัน ความรู้ใหม่มีมากมายเกินกว่าจะทำการถ่ายทอดหรือจดจำเนื้อหาสาระได้หมด อีกทั้งวิทยาการและความรู้ใหม่เกิดขึ้นทุกวัน การเรียนรู้ทักษะสารสนเทศในสังคมยุคสารสนเทศจึงจำเป็นและสำคัญ ผู้เรียนต้องมีทักษะการสืบค้น ทักษะการติดต่อสื่อสาร และทักษะการจัดเก็บข้อมูล ควบคู่ไปกับทักษะทางด้านภาษา เพื่อใช้ในการศึกษาและการติดต่อสื่อสาร ทักษะการเรียนดังกล่าวเป็นสิ่งที่ต้องเน้นปลูกฝังให้กับเยาวชน เพื่อให้สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ตลอดชีวิต

๓. การรู้สารสนเทศ

การรู้สารสนเทศ คือ ความสามารถในการเข้าถึงการประเมิน การจัด และการใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรม เพื่อการแสวงหาความรู้ใหม่ การหยั่งรู้ความคิด การแก้ไขปัญหาของตนเองและส่วนรวม และการมีทักษะสารสนเทศเพื่อการแสวงหา และการใช้สารสนเทศอย่างมีระบบ

๔. ผู้รู้สารสนเทศ

ผู้รู้สารสนเทศ เป็นบุคคลที่รู้ว่าจะเรียนรู้ได้อย่างไร ซึ่งผู้ที่รู้วิธีการเรียนรู้ ก็เพราะตัวเองรู้ว่าความรู้มีการจัดระบบอย่างไร รู้ว่าจะค้นหาสารสนเทศได้อย่างไร และรู้ว่าจะใช้สารสนเทศได้อย่างไร บุคคลดังกล่าว คือ ผู้ที่มีการเตรียมตัวเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เนื่องจากเป็นบุคคลที่สามารถค้นหาสารสนเทศที่ ต้องการอยู่เสมอ เพื่อการทำงานหรือการตัดสินใจในสิ่งที่เกิดขึ้น ดังนั้นผู้รู้สารสนเทศจึงเป็นผู้มีความ สามารถในด้านสารสนเทศ ดังนี้

๔.๑ ตระหนักถึงความจำเป็นในการใช้สารสนเทศ และสารสนเทศที่ถูกต้องและสมบูรณ์เป็นพื้นฐานที่จะช่วยให้สามารถทำงานได้ดีขึ้นและตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาด

๔.๒ สามารถกำหนดขอบเขตปัญหาและสารสนเทศที่ต้องการได้และตั้งคำถามสิ่งที่ต้องการได้

๔.๓ มีความสามารถและรู้ว่าจะได้สารสนเทศจากที่ใด และจะสืบค้นสารสนเทศได้อย่างไร

๔.๔ มีความสามารถในการประเมินสารสนเทศ และแหล่งสารสนเทศในฐานะเป็นผู้บริโภคสารสนเทศ ที่มีวิจารณญาณ

๔.๕ มีความสามารถในการประมวลสารสนเทศ สามารถในการคิดและวิเคราะห์สารสนเทศได้

๔.๖ ร่วมมือกับผู้อื่นได้รับบริการสารสนเทศจากผู้เกี่ยวข้องได้เมื่อมีความต้องการและสามารถบูรณาการสารสนเทศที่เลือกสรรเป็นความรู้ของตนได้

๔.๗ มีความสามารถในการใช้และสื่อสารสารสนเทศให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เข้าใจในประเด็นต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศ ตลอดจนการเข้าสารสนเทศอย่างมีจริยธรรมและถูกกฎหมาย

๕. ความสำคัญของการรู้สารสนเทศ

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับว่าความสามารถในการเข้าถึงและใช้สารสนเทศ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการศึกษา การทำงาน และชีวิตส่วนบุคคล การรู้สารสนเทศเป็นทั้งความสามารถ ทักษะ และกระบวนการที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาทักษะการเรียนและทักษะชีวิต และช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้รู้สารสนเทศ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในสังคมปัจจุบันการรู้สารสนเทศในด้านต่าง ๆ สรุปได้ ดังนี้

๕.๑ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การรู้คอมพิวเตอร์พื้นฐาน เป็นองค์ประกอบสำคัญของการรู้สารสนเทศ โดยเฉพาะในกระบวนการเข้าและสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลรายการออนไลน์ (Online Public Access Catalog-OPAC) หรือโอแพคของห้องสมุดจากอินเทอร์เน็ต และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ

๕.๒ ด้านภาษา ความรู้และทักษะด้านภาษามีความสำคัญ ทั้งในขั้นตอนการได้มาซึ่งสารสนเทศขั้นตอนการใช้คำสั่งในการค้น การกำหนดคำค้น คำสำคัญหรือหัวเรื่อง โดยเฉพาะสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ และสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต รวมทั้งทักษะภาษาในการนำเสนอสารสนเทศ ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถและทักษะในการถ่ายทอดทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

๕.๓ ด้านความคิด การพัฒนาผู้เรียนให้มีความคิด รู้จักคิด วิเคราะห์ เป็นกระบวนการสำคัญในการสอนเรื่องการรู้สารสนเทศ และสร้างผู้รู้สารสนเทศ การคิดเชิงวิเคราะห์ การคิดอย่างมีระบบและการมีวิจารณญาณของกระบวนการรู้สารสนเทศ ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่การแสวงหา การเข้าถึง การประเมิน วิเคราะห์ และนำเสนอสารสนเทศ

๕.๔ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ การสร้างผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ มีความสำคัญและเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษา การรู้สารสนเทศช่วยเสริมสร้างและเน้นย้ำให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ในทุกขั้นตอน ทั้งในการแสวงหา การเข้าถึง การนำไปใช้ เช่น การอ้างอิงที่มาของข้อมูล แหล่งข้อมูลที่ได้มีการทำข้อความหรือแนวคิดของผู้อื่นมาใช้ในงานของตน เป็นต้น

๖. แหล่งสารสนเทศ

แหล่งสารสนเทศ หมายถึง แหล่งที่ผลิต และ/หรือ แหล่งที่เป็น ศูนย์รวมทรัพยากรสารสนเทศในรูปลักษณ์ที่หลากหลาย ไว้ให้บริการแก่ผู้ต้องการสารสนเทศ แบ่งออกเป็น ๔ กลุ่ม คือ

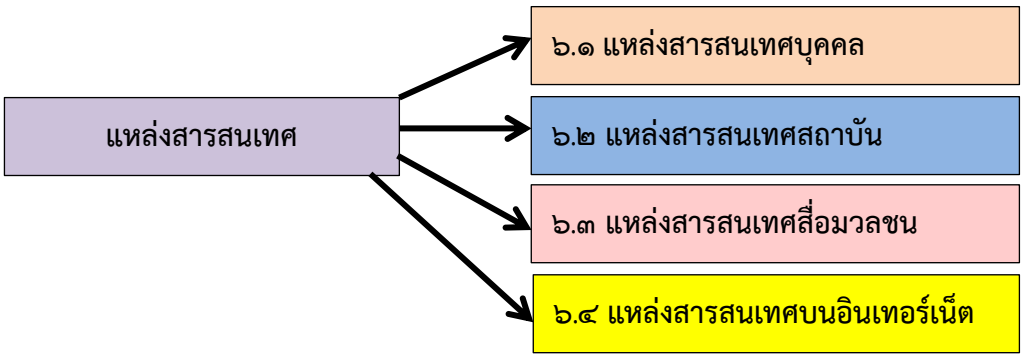

๖.๑ แหล่งสารสนเทศบุคคล

แหล่งสารสนเทศบุคคล เป็นแหล่งสารสนเทศที่มีอยู่ในตัวบุคคล ที่เป็นผู้รู้สารสนเทศ โดยเกิดจากการประมวลความคิด ความรู้และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

การเข้าถึงแหล่งสารสนเทศบุคคลอาจใช้วิธีการติดต่อสอบถาม ขอความรู้ คำแนะนำเพื่อให้ได้สารสนเทศที่ต้องการจากบุคคลเหล่านั้นโดยตรง เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ และนักวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ

ภาพที่ ๑๐ ปราชญ์ชาวบ้านร่วมสำรวจเมืองโบราณแม่สอด
ที่มา : http://www.manager.co.th
วันที่สืบค้น : ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙

๖.๒ แหล่งสารสนเทศสถาบัน

แหล่งสารสนเทศสถาบัน มีลักษณะเป็นหน่วยงานที่จัดทำ ผลิต เผยแพร่ ได้แก่ สถาบัน องค์กรต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นราชการ รัฐวิสาหกิจ เอกชน สมาคม หรือองค์การระหว่างประเทศ

แหล่งสารสนเทศสถาบัน เป็นหน่วยงานที่รวบรวมและบริการ เช่น ห้องสมุด หอสมุด หอจดหมายเหตุ ศูนย์สารสนเทศ เป็นต้น

ภาพที่ ๑๑ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ
ที่มา : https://travel.mthai.com
วันที่สืบค้น : ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๙

๖.๓ แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน

แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน เป็นแหล่งสารสนเทศที่มุ่งเผยแพร่สารสนเทศ ข่าวสาร เหตุการณ์ต่อมวลชน ส่วนใหญ่เน้นที่ความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ ใช้การถ่ายทอดสารสนเทศในรูปของการกระจายเสียง ภาพ และตัวอักษร โดยผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ ได้แก่ สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ และสื่อหนังสือพิมพ์

ภาพที่ ๑๒ สื่อหนังสือพิมพ์เป็นแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชนอย่างหนึ่ง
ที่มา : http://www.ipesp.ac.th
วันที่สืบค้น : ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙

๖.๔ แหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต

แหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต เป็นแหล่งสารสนเทศที่รวบรวมสื่อสารและให้บริการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จัดทำโดยบุคคล หน่วยงาน หรือองค์กรต่าง ๆ เช่น เว็บของสถาบันการศึกษา เว็บของบริษัทธุรกิจ เว็บของหน่วยงานราชการ เว็บขององค์การระหว่างประเทศ และเว็บของสมาคมวิชาชีพ

ภาพที่ ๑๓ เว็บของสถาบันการศึกษาเป็นแหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต
ที่มา : https://mgronline.comdetail
วันที่สืบค้น : ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙

กิจกรรมที่ ๑
สำรวจห้องสมุดกันเถอะ

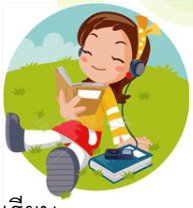

คำชี้แจง ให้นักเรียนทุกคนสำรวจวัสดุประเภทต่าง ๆ ที่พบภายในห้องสมุดของโรงเรียน อย่างน้อย ๑๐ รายการ

รายการที่สำรวจได้	ประเภทของวัสดุ
๑.	
๒.	
๓.	
๔.	
๕.	
๖.	
๗.	
๘.	
๙.	
๑๐.	

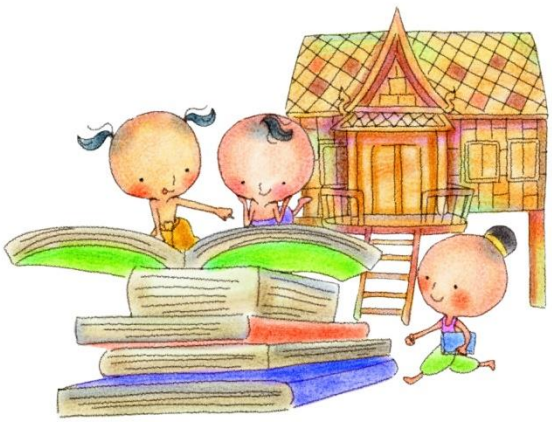

แบบฝึกหัดที่ ๑
ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับห้องสมุด

จุดประสงค์การเรียนรู้ : บอกความหมาย บทบาท ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของห้องสมุดได้
แบบฝึกหัดที่ ๑ คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน โดยแบ่งออกเป็น ๒ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำตอบลงในช่องว่างให้ถูกต้อง (๕ คะแนน)

๑. จงอธิบายความหมายคำว่า “ห้องสมุด”

- .....

.....

๒. ห้องสมุดมีบทบาทสำคัญต่อระบบการจัดการศึกษาอย่างไร

- .....

.....

๓. ห้องสมุดเป็นศูนย์รวมและรักษาวัฒนธรรมของชาติ นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรกับคำกล่าวนี้

- .....

.....

๔. ห้องสมุดมีความสำคัญกับนักเรียนอย่างไร

- .....

.....

๕. การจัดตั้งห้องสมุดแต่ละแห่งมีวัตถุประสงค์เพื่ออะไรบ้าง

- .....

.....

.....

ตอนที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ หรือเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อให้ถูกต้อง (๕ คะแนน)

..... ๑. ห้องสมุดเป็นที่ที่ทุกคนเลือกที่จะศึกษาค้นคว้าหาความรู้ต่าง ๆ ได้โดยอิสระ
..... ๒. ห้องสมุดไม่จำเป็นต้องจัดหาทรัพยากรสารสนเทศใหม่ ๆ
..... ๓. นิตยสารไม่ใช่ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ
..... ๔. ห้องสมุดทุกประเภทจัดตั้งขึ้นมาเพื่อให้ความรู้ทางวิชาการแก่สมาชิก
..... ๕. ทรัพยากรสารสนเทศที่ช่วยให้เกิดความจรรโลงใจ เช่น สารคดีท่องเที่ยว

แบบฝึกหัดที่ ๒
ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับห้องสมุด

จุดประสงค์การเรียนรู้ : จำแนกองค์ประกอบและประเภทของห้องสมุดได้

แบบฝึกหัดที่ ๒ คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน โดยแบ่งออกเป็น ๒ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังก้างปลาแสดงองค์ประกอบของห้องสมุด (๕ คะแนน)

ตอนที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนจำแนกประเภทของห้องสมุดต่อไปนี้โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ในตารางให้ถูกต้อง (๕ คะแนน)

รายการ	ประเภทห้องสมุด				
	ห้องสมุดโรงเรียน	ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย	ห้องสมุดประชาชน	ห้องสมุดเฉพาะ	ห้องสมุดเคลื่อนที่
๑. ห้องสมุดโรงเรียนอนุบาล					
๒. สำนักวิทยบริการ					
๓. ห้องสมุดอำเภอแม่สอด					
๔. ห้องสมุดโรงพยาบาล					
๕. ห้องสมุดธนาคาร					

กิจกรรมที่ ๒
กิจกรรมกล่องหาความรู้

คำชี้แจง ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นทั้งหมด ๘ กลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน เพื่อทำกิจกรรมกล่องหาความรู้ร่วมกัน

ชื่อสมาชิก

.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

๑. เพื่อให้นักเรียนได้อ่านหนังสือที่ตนเองสนใจ สร้างนิสัยรักการอ่าน

๒. เพื่อฝึกให้นักเรียนกล้าแสดงออก

สื่อวัสดุอุปกรณ์

๑. กล่องกระดาษขนาด ๓๒x๔๘x๓๐ จำนวน ๘ กล่อง

๒. หนังสือประเภทต่าง ๆ เช่น หนังสือนิทาน หนังสือสารคดี หนังสือวรรณคดี และหนังสือการ์ตูน เป็นต้น

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

๑. ให้นักเรียนทุกกลุ่มเลือกหยิบหนังสือที่ตนเองสนใจกลุ่มละ ๕ เล่ม ลงในกล่อง

๒. เมื่อทุกกลุ่มเลือกหนังสือครบแล้ว ให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มช่วยกันระดมความคิดหนังสือเล่มไหนถูกใจสมาชิกทุกคนในกลุ่มมากที่สุด โดยเลือกให้เหลือเพียงกลุ่มละ ๑ เล่มเท่านั้น เพื่ออ่านและทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง

๓. เมื่อทุกกลุ่มอ่านเนื้อเรื่องจบแล้ว ให้ตัวแทนทุกกลุ่มออกมาอ่านหนังสือเรื่องที่กลุ่มตนเองเลือกให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

๔. นักเรียนกลุ่มที่ยังไม่ได้ออกมาอ่านหนังสือให้เตรียมประเด็นข้อคำถามกลุ่มละ ๑ ข้อ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน

๕. ในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนควรปฏิบัติตามกฎการเข้าใช้ห้องสมุดอย่างเคร่งครัดไม่ควรส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น

แบบฝึกหัดที่ ๓
ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับห้องสมุด

จุดประสงค์การเรียนรู้ : ยกตัวอย่างประเภทของกิจกรรมห้องสมุดได้
แบบฝึกหัดที่ ๓ คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน
คำชี้แจง ให้นักเรียนยกตัวอย่างประเภทของกิจกรรมห้องสมุดลงในช่องว่างให้ถูกต้อง (๑๐ คะแนน)

กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

๑. .....
.....
๒. .....
.....

กิจกรรมส่งเสริมความรู้เรื่องห้องสมุด

๑. .....
.....
๒. .....
.....

กิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน

๑. .....
.....
๒. .....
.....

กิจกรรมส่งเสริมความรู้ทั่วไป

๑. .....
.....
๒. .....
.....

กิจกรรมส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

๑. .....
.....
๒. .....
.....

แบบฝึกหัดที่ ๔
ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับห้องสมุด

จุดประสงค์การเรียนรู้ : บอกประโยชน์ของห้องสมุด และมารยาทข้อปฏิบัติในการใช้ห้องสมุดได้
แบบฝึกหัดที่ ๔ คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนประโยชน์ของห้องสมุด และมารยาทข้อปฏิบัติในการใช้ห้องสมุดในช่องว่างให้ถูกต้อง (๑๐ คะแนน)

ประโยชน์ของห้องสมุด

๑. .....
๒. .....
๓. .....
๔. .....
๕. .....

.....

มารยาทและข้อปฏิบัติในการใช้ห้องสมุด

๑. .....
๒. .....
๓. .....
๔. .....
๕. .....

กิจกรรมที่ ๓
สารสนเทศที่ฉันรู้จัก

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนทรัพยากรสารสนเทศที่ตนเองรู้จักมาอย่างน้อย ๑๐ รายการ

๑. .....
๒. .....
๓. .....
๔. .....
๕. .....
๖. .....
๗. .....
๘. .....
๙. .....
๑๐. .....

แบบฝึกหัดที่ ๕
สารสนเทศคืออะไร

จุดประสงค์การเรียนรู้ : บอกความหมายและความสำคัญของสารสนเทศได้

แบบฝึกหัดที่ ๕ คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน

คำชี้แจง ให้นักเรียนจับคู่คำตอบต่อไปนี้ให้ถูกต้อง (๑๐ คะแนน)

..... ๑. สารสนเทศ	ก. แหล่งจัดหาและรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศ
..... ๒. ทรัพยากรสารสนเทศ	ข. ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร
..... ๓. แหล่งสารสนเทศ	ค. เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์
..... ๔. เทคโนโลยีสารสนเทศ	ง. บุคคลที่รู้ว่าตนเองจะค้นคว้าสารสนเทศได้อย่างไร
..... ๕. สำนักงานอัตโนมัติ	จ. ความสามารถในการถ่ายทอดภาษาทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย
..... ๖. การรู้สารสนเทศ	ฉ. ความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศอย่างมีระบบ
..... ๗. ผู้รู้สารสนเทศ	ช. ปราชญ์ชาวบ้าน
..... ๘. การรู้สารสนเทศด้านภาษา	ซ. หอสมุด
..... ๙. แหล่งสารสนเทศบุคคล	ฌ. เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ใช้ร่วมกับเทคโนโลยีการสื่อสาร
..... ๑๐. แหล่งสารสนเทศสถาบัน	ญ. วัสดุรูปแบบต่าง ๆ

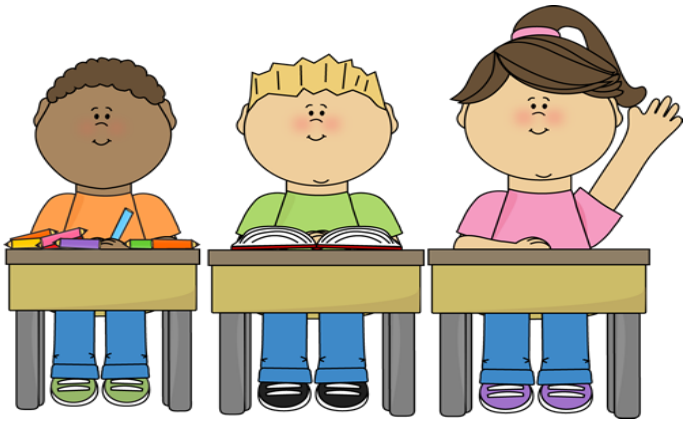

แบบฝึกหัดที่ ๖
สารสนเทศคืออะไร

จุดประสงค์การเรียนรู้ : จำแนกแหล่งสารสนเทศได้

แบบฝึกหัดที่ ๖ คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน

คำชี้แจง ให้นักเรียนจำแนกแหล่งสารสนเทศต่อไปนี้ให้ถูกต้อง (๑๐ คะแนน)

ปราชญ์ชาวบ้าน
นักวิชาการ
หอจดหมายเหตุ
ห้องสมุด
เว็บไซต์หน่วยงานราชการ
สื่อวิทยุ
สื่อโทรทัศน์
สื่อหนังสือพิมพ์
เว็บไซต์สถาบันการศึกษา

แหล่งสารสนเทศ	แหล่งสารสนเทศ สถาบัน	แหล่งสารสนเทศ สื่อมวลชน	แหล่งสารสนเทศ อินเทอร์เน็ต
๑.	๑.	๑.	๑.
๒.	๒.	๒.	๒.
	๓.	๓.	

แบบทดสอบก่อนเรียน

<u>คำชี้แจง</u> ๑. แบบทดสอบฉบับนี้มี ๑๐ ข้อ ข้อละ ๑ คะแนน คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน
๒. แบบทดสอบนี้เป็นแบบเลือกตอบ
๓. ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✕ ในช่อง ก ข ค หรือ ง ที่เห็นว่าเป็นคำตอบถูกที่สุดเพียงข้อเดียว ในกระดาษคำตอบ

.....

๑. องค์ประกอบของห้องสมุดข้อใดจัดอยู่ในกลุ่มวัสดุสารนิเทศ
ก. โทรทัศน์
ข. แผ่นซีดี
ค. จุลสาร
ง. ชั้นวางหนังสือ

๒. “ห้องสมุดกลาง” เป็นห้องสมุดประเภทเดียวกับข้อใด
ก. ศูนย์วิทยบริการ
ข. หอสมุดแห่งชาติ
ค. ห้องสมุดโรงเรียน
ง. ห้องสมุดโรงพยาบาล

๓. ข้อใดเป็นกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทั้งหมด
ก. การจัดแสดงหนังสือ การนำชมห้องสมุด
ข. การเล่านิทาน การโต้วาที
ค. การจัดสัปดาห์ห้องสมุด การตอบปัญหาจากหนังสือ
ง. การจัดมุมรักการอ่าน การฉายสื่อมัลติมีเดีย

๔. ใครปฏิบัติตนอย่าง<u>ไม่เหมาะสม</u>ในการเข้ารับบริการห้องสมุดประชาชน
ก. แก้วแต่งกายไม่สุภาพเรียบร้อย
ข. แผนถอดรองเท้าและวางไว้บนชั้นวางรองเท้า
ค. ชายไม่นำเครื่องดื่มหรือขนมเข้ามาให้ห้องสมุด
ง. เอขีดไม่เขียนข้อความต่าง ๆ ลงในหนังสือที่อ่าน

๕. การปฏิบัติตนอย่างไร จึงจะเหมาะสมต่อการเป็นผู้รู้สารสนเทศ
ก. มีความสามารถในการใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรม
ข. มีทักษะในการแสวงหาและใช้สารสนเทศอย่างมีระบบ
ค. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ และสามารถแก้ไขปัญหาด้วยตนเองได้
ง. มีความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล เพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อย่างมีจริยธรรม และมีระบบ พร้อมทั้งสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเองได้

๖. แหล่งสารสนเทศข้อใด <u>แตกต่าง</u> จากพวก

ก. ปราชญ์ชาวบ้าน

ข. ผู้เชี่ยวชาญ

ค. ศูนย์สารสนเทศ

ง. นักวิชาการ

๗. ข้อใดกล่าวถูกต้อง

ก. ห้องสมุดคือแหล่งสะสมของเก่าที่ล้าสมัย

ข. ห้องสมุดคือแหล่งรวบรวมความรู้ข่าวสารต่าง ๆ

ค. ห้องสมุดคือสถานที่รวบรวมข้อมูลเฉพาะวัสดุตีพิมพ์เท่านั้น

ง. ห้องสมุดคือสถานที่รวบรวมข้อมูลเฉพาะวัสดุไม่ตีพิมพ์เท่านั้น

๘. ข้อใด **ไม่ใช่** บทบาทของห้องสมุด

ก. จัดการศึกษา

ข. ศูนย์รวมด้านวัฒนธรรมของชาติ

ค. ส่งเสริมการเมืองการปกครอง

ง. เชิญชวนให้นับถือศาสนาใดศาสนาหนึ่ง

๙. ห้องสมุดมีความสำคัญต่อนักเรียนอย่างไร

ก. ห้องสมุดเป็นสถานที่ที่ทุกคนสามารถเลือกศึกษาค้นคว้าหาความรู้ต่าง ๆ ได้อย่างอิสระ

ข. ห้องสมุดเป็นสถานที่ที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจในการหาความรู้โดยไม่จบสิ้น

ค. ห้องสมุดเป็นสถานที่ที่รวบรวมทรัพยากรสารสนเทศไว้บางประเภท

ง. ห้องสมุดเป็นสถานที่ที่พัฒนาให้เป็นผู้ที่มีความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

๑๐. โดยทั่วไปห้องสมุดทุกประเภทจะมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน **ยกเว้น** ข้อใด

ก. เพื่อการศึกษา

ข. เพื่อการค้นคว้าวิจัย

ค. เพื่อสร้างรายได้ให้กับหน่วยงานหรือองค์กร

ง. เพื่อให้ความรู้ข่าวสารที่ทันสมัย

เฉลย

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

๑. ข	๒. ง
๓. ก	๔. ค
๕. ง	๖. ก
๗. ข	๘. ก
๙. ง	๑๐. ค

เฉลยกิจกรรมที่ ๑
สำรวจห้องสมุดกันเถอะ

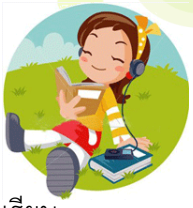

คำชี้แจง ให้นักเรียนทุกคนสำรวจวัสดุประเภทต่าง ๆ ที่พบภายในห้องสมุดของโรงเรียน อย่างน้อย ๑๐ รายการ

รายการที่สำรวจได้	ประเภทของวัสดุ
๑. หนังสือพิมพ์	วัสดุประเภทตีพิมพ์
๒. หนังสือเรียน	วัสดุประเภทตีพิมพ์
๓. โทรทัศน์	วัสดุประเภทไม่ตีพิมพ์
๔. นิตยสาร	วัสดุประเภทตีพิมพ์
๕. วารสาร	วัสดุประเภทตีพิมพ์
๖. สารานุกรมไทย	วัสดุประเภทตีพิมพ์
๗. พจนานุกรมไทย	วัสดุประเภทตีพิมพ์
๘. คอมพิวเตอร์	วัสดุประเภทไม่ตีพิมพ์
๙. วีดีโอเทป	วัสดุประเภทไม่ตีพิมพ์
๑๐. เทป	วัสดุประเภทไม่ตีพิมพ์

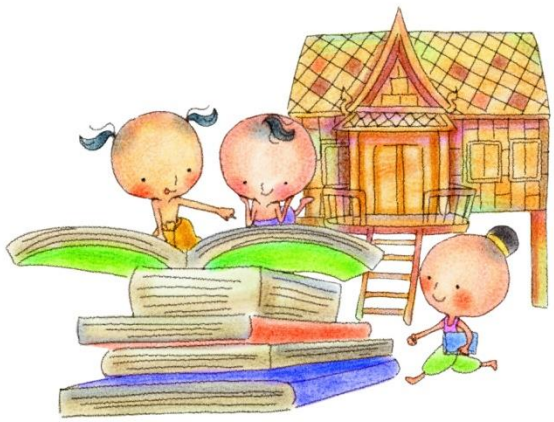

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๑
ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับห้องสมุด

จุดประสงค์การเรียนรู้ : บอกความหมาย บทบาท ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของห้องสมุดได้
แบบฝึกหัดที่ ๑ คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน โดยแบ่งออกเป็น ๒ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำตอบลงในช่องว่างให้ถูกต้อง (๕ คะแนน)

๑. จงอธิบายความหมายคำว่า “ห้องสมุด”

- ห้องสมุด คือ สถานที่ที่รวบรวมความรู้ ข่าวสารไว้ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งวัสดุตีพิมพ์และวัสดุไม่ตีพิมพ์ เพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้ห้องสมุด

๒. ห้องสมุดมีบทบาทสำคัญต่อระบบการจัดการศึกษาอย่างไร

- ห้องสมุดมีบทบาทสำคัญต่อระบบการจัดการศึกษา เพราะห้องสมุดเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าเนื้อหาวิชาต่าง ๆ

๓. ห้องสมุดเป็นศูนย์รวมและรักษาวัฒนธรรมของชาติ นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรกับคำกล่าวนี้

- เห็นด้วย เพราะห้องสมุดเปรียบเสมือนแหล่งการเรียนรู้ที่ถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ๆ ไปยังอนุชนรุ่นหลัง และยังเป็นการปลูกจิตสำนึกที่ดีแก่นักเรียน

๔. ห้องสมุดมีความสำคัญกับนักเรียนอย่างไร

- ห้องสมุดเป็นแหล่งสารสนเทศที่ช่วยสร้างนิสัยรักการอ่าน ทำให้ผู้ใช้เกิดความพึงพอใจในการหาความรู้โดยไม่จบสิ้น

๕. การจัดตั้งห้องสมุดแต่ละแห่งมีวัตถุประสงค์เพื่ออะไรบ้าง

- เพื่อการศึกษา เพื่อให้ความรู้ข่าวสารที่ทันสมัย เพื่อการค้นคว้าวิจัย เพื่อความจรรโลงใจ และเพื่อกาพักผ่อนหย่อนใจ

ตอนที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ หรือเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อให้ถูกต้อง (๕ คะแนน)

✓ ๑. ห้องสมุดเป็นที่ที่ทุกคนเลือกที่จะศึกษาค้นคว้าหาความรู้ต่าง ๆ ได้โดยอิสระ

✕ ๒. ห้องสมุดไม่จำเป็นต้องจัดหาทรัพยากรสารสนเทศใหม่ ๆ

✕ ๓. นิตยสารไม่ใช่ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ

✓ ๔. ห้องสมุดทุกประเภทจัดตั้งขึ้นมาเพื่อให้ความรู้ทางวิชาการแก่สมาชิก

✓ ๕. ทรัพยากรสารสนเทศที่ช่วยให้เกิดความจรรโลงใจ เช่น สารคดีท่องเที่ยว

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๒
ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับห้องสมุด

จุดประสงค์การเรียนรู้ : จำแนกองค์ประกอบและประเภทของห้องสมุดได้

แบบฝึกหัดที่ ๒ คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน โดยแบ่งออกเป็น ๒ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังก้างปลาแสดงองค์ประกอบของห้องสมุด (๕ คะแนน)

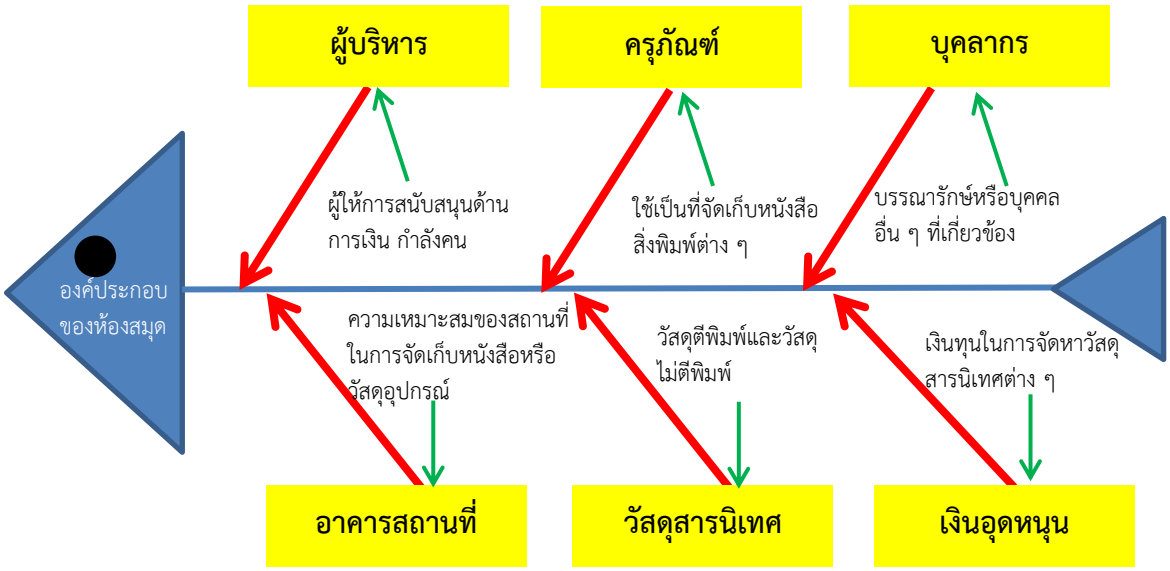

ตอนที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนจำแนกประเภทของห้องสมุดต่อไปนี้โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ในตารางให้ถูกต้อง (๕ คะแนน)

รายการ	ประเภทห้องสมุด				
	ห้องสมุดโรงเรียน	ห้องสมุดสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา	ห้องสมุดประชาชน	ห้องสมุดเฉพาะ	ห้องสมุดเฉพาะ
๑. ห้องสมุดโรงเรียนอนุบาล	✓				
๒. สำนักวิทยบริการ		✓			
๓. ห้องสมุดอำเภอแม่สอด			✓		
๔. ห้องสมุดโรงพยาบาล					✓
๕. ห้องสมุดธนาคาร					✓

เฉลยกิจกรรมที่ ๒
กิจกรรมกล่องหาความรู้

คำชี้แจง ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นทั้งหมด ๘ กลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน เพื่อทำกิจกรรมกล่องหาความรู้ร่วมกัน

ชื่อสมาชิก

....
....
....
....

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

๑. เพื่อให้นักเรียนได้อ่านหนังสือที่ตนเองสนใจ สร้างนิสัยรักการอ่าน

๒. เพื่อฝึกให้นักเรียนกล้าแสดงออก

สื่อวัสดุอุปกรณ์

๑. กล่องกระดาษขนาด ๓๒x๔๘x๓๐ จำนวน ๘ กล่อง

๒. หนังสือประเภทต่าง ๆ เช่น หนังสือนิทาน หนังสือสารคดี หนังสือวรรณคดี และหนังสือการ์ตูน เป็นต้น

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

๑. ให้นักเรียนทุกกลุ่มเลือกหยิบหนังสือที่ตนเองสนใจกลุ่มละ ๕ เล่ม ลงในกล่อง

๒. เมื่อทุกกลุ่มเลือกหนังสือครบแล้ว ให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มช่วยกันระดมความคิดหนังสือเล่มไหนถูกใจสมาชิกทุกคนในกลุ่มมากที่สุด โดยเลือกให้เหลือเพียงกลุ่มละ ๑ เล่มเท่านั้น เพื่ออ่านและทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง

๓. เมื่อทุกกลุ่มอ่านเนื้อเรื่องจบแล้ว ให้ตัวแทนทุกกลุ่มออกมาอ่านหนังสือเรื่องที่กลุ่มตนเองเลือกให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

๔. นักเรียนกลุ่มที่ยังไม่ได้ออกมาอ่านหนังสือให้เตรียมประเด็นข้อคำถามกลุ่มละ ๑ ข้อ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน

๕. ในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนควรปฏิบัติตามกฎการเข้าใช้ห้องสมุดอย่างเคร่งครัดไม่ควรส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๓
ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับห้องสมุด

จุดประสงค์การเรียนรู้ : ยกตัวอย่างประเภทของกิจกรรมห้องสมุดได้

แบบฝึกหัดที่ ๓ คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน

คำชี้แจง ให้นักเรียนยกตัวอย่างประเภทของกิจกรรมห้องสมุดลงในช่องว่างให้ถูกต้อง (๑๐ คะแนน)

กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	กิจกรรมส่งเสริมความรู้เรื่องห้องสมุด	กิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน
๑. เล่านิทาน ๒. โต้วาที	๑. แนะแนวการใช้ห้องสมุด ๒. นำชมห้องสมุด	๑. จัดนิทรรศการ ๒. ประกวดคำขวัญ

กิจกรรมส่งเสริมความรู้ทั่วไป	กิจกรรมส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
๑. จัดสัปดาห์ห้องสมุด ๒. ฉายสื่อมัลติมีเดีย	๑. จัดมุมรักการอ่าน ๒. จัดห้องสมุดเคลื่อนที่

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๔
ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับห้องสมุด

จุดประสงค์การเรียนรู้ : บอกประโยชน์ของห้องสมุด และมารยาทข้อปฏิบัติในการใช้ห้องสมุดได้
แบบฝึกหัดที่ ๔ คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน
คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนประโยชน์ของห้องสมุด และมารยาทข้อปฏิบัติในการใช้ห้องสมุดในช่องว่างให้ถูกต้อง (๑๐ คะแนน)

ประโยชน์ของห้องสมุด

๑. ก่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด
๒. กระตุ้นให้รักการอ่านและการศึกษาค้นคว้า
๓. ก่อให้เกิดการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
๔. เป็นสื่อกลางในกระบวนการเรียนการสอน
๕. ตอบสนองความต้องการในการแสวงหาความรู้เฉพาะบุคคล

.....

มารยาทและข้อปฏิบัติในการใช้ห้องสมุด

๑. แต่งกายสุภาพ
๒. เก็บกระเป๋าและสิ่งของไว้ในตู้เก็บ
๓. ไม่นำอาหารและเครื่องดื่มหรือของขบเคี้ยวทุกชนิด เข้าไปในห้องสมุด
๔. เมื่ออ่านหนังสือเสร็จแล้วให้วางไว้ที่จุดพักหนังสือ กรณีที่เป็นหนังสือพิมพ์ให้เก็บไว้ที่ที่แขวนหนังสือพิมพ์ ส่วนวารสารให้นำไปเก็บที่ชั้นวางวารสารตามชื่อวารสาร
๕. รักษาหนังสือและวัสดุต่างๆ ห้ามขีดเขียน ทำลาย ทรัพยากรของห้องสมุดทุกชนิด

เฉลยกิจกรรมที่ ๓
สารสนเทศที่ฉันรู้จัก

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนทรัพยากรสารสนเทศที่ตนเองรู้จักมาอย่างน้อย ๑๐ รายการ

๑. หนังสือสารคดี
๒. พจนานุกรมไทย-อังกฤษ
๓. วิทยานิพนธ์
๔. หนังสือบันเทิงคดี
๕. หนังสือพิมพ์รายวัน
๖. วารสารรายสัปดาห์
๗. จุลสาร
๘. แผ่นเสียง
๙. แผนภูมิ
๑๐. คอมพิวเตอร์

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๕
สารสนเทศคืออะไร

จุดประสงค์การเรียนรู้ : บอกความหมายและความสำคัญของสารสนเทศได้

แบบฝึกหัดที่ ๕ คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน

คำชี้แจง ให้นักเรียนจับคู่คำตอบต่อไปนี้ให้ถูกต้อง (๑๐ คะแนน)

ข ๑. สารสนเทศ	ก. แหล่งจัดหาและรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศ
ญ ๒. ทรัพยากรสารสนเทศ	ข. ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร
ก ๓. แหล่งสารสนเทศ	ค. เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์
ฌ ๔. เทคโนโลยีสารสนเทศ	ง. บุคคลที่รู้ว่าตนเองจะค้นคว้าสารสนเทศได้อย่างไร
ค ๕. สำนักงานอัตโนมัติ	จ. ความสามารถในการถ่ายทอดภาษาทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย
ฉ ๖. การรู้สารสนเทศ	ฉ. ความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศอย่างมีระบบ
ง ๗. ผู้รู้สารสนเทศ	ช. ปราชญ์ชาวบ้าน
จ ๘. การรู้สารสนเทศด้านภาษา	ซ. หอสมุด
ช ๙. แหล่งสารสนเทศบุคคล	ฌ. เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ใช้ร่วมกับเทคโนโลยีการสื่อสาร
ซ ๑๐. แหล่งสารสนเทศสถาบัน	ญ. วัสดุรูปแบบต่าง ๆ

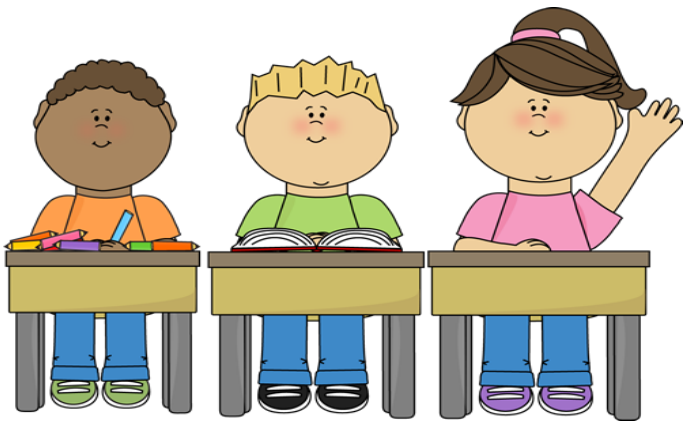

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๖
สารสนเทศคืออะไร

จุดประสงค์การเรียนรู้ : จำแนกแหล่งสารสนเทศได้

แบบฝึกหัดที่ ๖ คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน

คำชี้แจง ให้นักเรียนจำแนกแหล่งสารสนเทศต่อไปนี้ให้ถูกต้อง (๑๐ คะแนน)

ปราชญ์ชาวบ้าน
นักวิชาการ
หอจดหมายเหตุ
ห้องสมุด
เว็บไซต์หน่วยงานราชการ
สื่อวิทยุ
สื่อโทรทัศน์
สื่อหนังสือพิมพ์
เว็บไซต์สถาบันการศึกษา

แหล่งสารสนเทศ	แหล่งสารสนเทศ สถาบัน	แหล่งสารสนเทศ สื่อมวลชน	แหล่งสารสนเทศ อินเทอร์เน็ต
๑. ปราชญ์ชาวบ้าน	๑. หอจดหมายเหตุ	๑. สื่อวิทยุ	๑. เว็บไซต์สถาบันการศึกษา
๒. นักวิชาการ	๒. ห้องสมุด	๒. สื่อโทรทัศน์	๒. เว็บไซต์หน่วยงานราชการ
	๓. ศูนย์วิทยบริการ	๓. สื่อหนังสือพิมพ์	

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

๑. ง	๒. ก
๓. ข	๔. ก
๕. ง	๖. ค
๗. ข	๘. ง
๙. ก	๑๐. ค

เกณฑ์การพิจารณาคะแนน

แบบฝึกหัดที่ ๑

เกณฑ์การพิจารณาคะแนนการตอบคำถาม คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน แบ่งเป็น ๒ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ จำนวน ๕ ข้อ คะแนนเต็ม ๕ คะแนน

คะแนน	เกณฑ์การพิจารณาคำตอบ
๑	เขียนคำตอบได้ถูกต้อง
๐	เขียนคำตอบไม่ถูกต้องหรือไม่เขียนคำตอบ

เกณฑ์การพิจารณาคะแนนการตอบคำถาม คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน แบ่งเป็น ๒ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๒ จำนวน ๕ ข้อ คะแนนเต็ม ๕ คะแนน

คะแนน	เกณฑ์การพิจารณาคำตอบ
๑	เขียนเครื่องหมายถูกหรือเครื่องหมายผิดหน้าข้อได้ถูกต้อง
๐	เขียนเครื่องหมายถูกหรือเครื่องหมายผิดหน้าข้อไม่ถูกต้อง

แบบฝึกหัดที่ ๒

เกณฑ์การพิจารณาคะแนนการตอบคำถาม คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน แบ่งเป็น ๒ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ จำนวน ๑ ข้อ คะแนนเต็ม ๕ คะแนน

คะแนน	เกณฑ์การพิจารณาคำตอบ
๕	เขียนแผนผังก้างปลาเพื่อแสดงองค์ประกอบของห้องสมุดครบถ้วนทั้งหมด
๔	เขียนแผนผังก้างปลาเพื่อแสดงองค์ประกอบของห้องสมุดได้ครบถ้วน ๔ ข้อ
๓	เขียนแผนผังก้างปลาเพื่อแสดงองค์ประกอบของห้องสมุดได้ครบถ้วน ๓ ข้อ
๒	เขียนแผนผังก้างปลาเพื่อแสดงองค์ประกอบของห้องสมุดได้ครบถ้วน ๒ ข้อ
๑	เขียนแผนผังก้างปลาเพื่อแสดงองค์ประกอบของห้องสมุดได้ครบถ้วน ๑ ข้อ
๐	เขียนแผนผังก้างปลาเพื่อแสดงองค์ประกอบของห้องสมุดไม่ถูกต้อง

เกณฑ์การพิจารณาคะแนนการตอบคำถาม คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน แบ่งเป็น ๒ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๒ จำนวน ๕ ข้อ คะแนนเต็ม ๕ คะแนน

คะแนน	เกณฑ์การพิจารณาคำตอบ
๑	จำแนกประเภทของห้องสมุดได้ถูกต้อง
๐	จำแนกประเภทของห้องสมุดไม่ถูกต้อง

แบบฝึกหัดที่ ๓

เกณฑ์การพิจารณาคะแนนการตอบคำถาม จำนวน ๑๐ ข้อ คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน

คะแนน	เกณฑ์การพิจารณาคำตอบ
๑	ยกตัวอย่างประเภทของกิจกรรมห้องสมุดได้ถูกต้อง
๐	ยกตัวอย่างประเภทของกิจกรรมห้องสมุดไม่ถูกต้อง

แบบฝึกหัดที่ ๔

เกณฑ์การพิจารณาคะแนนการตอบคำถาม จำนวน ๑๐ ข้อ คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน

คะแนน	เกณฑ์การพิจารณาคำตอบ
๑	เขียนประโยชน์ของห้องสมุด และมารยาทในการใช้ห้องสมุดได้ถูกต้อง
๐	เขียนประโยชน์ของห้องสมุด และมารยาทในการใช้ห้องสมุดไม่ถูกต้อง

แบบฝึกหัดที่ ๕

เกณฑ์การพิจารณาคะแนนการตอบคำถาม จำนวน ๑๐ ข้อ คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน

คะแนน	เกณฑ์การพิจารณาคำตอบ
๑	เขียนคำตอบได้ถูกต้อง
๐	เขียนคำตอบไม่ถูกต้อง

แบบฝึกหัดที่ ๖

เกณฑ์การพิจารณาคะแนนการตอบคำถาม จำนวน ๑๐ ข้อ คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน

คะแนน	เกณฑ์การพิจารณาคำตอบ
๑	จำแนกแหล่งสารสนเทศได้ถูกต้อง
๐	จำแนกแหล่งสารสนเทศไม่ถูกต้อง

แบบบันทึกคะแนน

๑. แบบทดสอบก่อน - หลังเรียน

ประเมินผล	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	เกณฑ์การประเมิน		
			ผ่าน	ไม่ผ่าน	ระดับคุณภาพ
ก่อนเรียน	๑๐				
หลังเรียน	๑๐				

เกณฑ์การประเมิน

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อน - หลังเรียน
ได้คะแนนร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป ถือว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การประเมิน/ระดับคุณภาพ

คะแนนร้อยละ	ระดับคุณภาพ	ความหมาย
๘๐ – ๑๐๐	๔	ดีมาก
๗๐ – ๗๙	๓	ดี
๖๐ – ๖๙	๒	พอใช้
๐ – ๕๙	๑	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การผ่านการประเมิน ทำได้ถูกต้องได้คะแนนในระดับ ๔ ขึ้นไป

๒. แบบฝึกหัด

ประเมินผล	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	เกณฑ์การประเมิน		
			ผ่าน	ไม่ผ่าน	ระดับคุณภาพ
แบบฝึกหัดที่ ๑	๑๐				
แบบฝึกหัดที่ ๒	๑๐				
แบบฝึกหัดที่ ๓	๑๐				
แบบฝึกหัดที่ ๔	๑๐				
แบบฝึกหัดที่ ๕	๑๐				
แบบฝึกหัดที่ ๖	๑๐				

เกณฑ์การประเมิน

นักเรียนทำแบบฝึกหัด
ได้คะแนนร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป ถือว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การประเมิน/ระดับคุณภาพ

คะแนนร้อยละ	ระดับคุณภาพ	ความหมาย
๘๐ – ๑๐๐	๔	ดีมาก
๗๐ – ๗๙	๓	ดี
๖๐ – ๖๙	๒	พอใช้
๐ – ๕๙	๑	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การผ่านการประเมิน ทำได้ถูกต้องได้คะแนนในระดับ ๔ ขึ้นไป

กลุ่มบริษัทรักลูก. (๒๕๕๓). **การอ่าน: การพัฒนาศักยภาพมนุษย์**. กรุงเทพฯ : กลุ่มบริษัทรักลูกคณาจารย์.

เคมสเตอร์, เกรซ. (๒๕๕๐). **ไขปริศนาความสำเร็จห้องสมุดมีชีวิต**. กรุงเทพฯ : สำนักงานอุทยานการเรียนรู้.

เพ็ญสุวรรณ นาคะปรีชา. (๒๕๕๐). **“การเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการเชิงรุก” ในห้องสมุดเชิงรุก : การปรับตัวสู่การเป็นห้องสมุดในโลกไร้พรมแดน**. สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์. (๒๕๕๐). **สารสนเทศและการศึกษาค้นคว้า.** ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี.

สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์. (๒๕๕๓). **การจัดการความรู้กับนวัตกรรม**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.

อัจฉรา ประดิษฐ์. (๒๕๕๐). **ชวนเด็กไทยให้เป็นนักอ่าน.** กรุงเทพฯ : สำนักงานอุทยานการเรียนรู้.